ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Εργατικό κίνημα, το δίλημμα

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΕ "ΡΑΓΙΑΔΙΣΜΟ" ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΜΕ ΑΓΩΝΕΣ

Οι ευθύνες της αριστεράς και των συνδικάτων

Θοδωρής Μαράκης

Η επίθεση του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού ενάντια στο Ιράν κρατάει πάνω από 6 μήνες και έχει εξελιχθεί σε επίθεση ενάντια στο βιοτικό επίπεδο των λαών και από την άλλη έχει εξελιχθεί σε αστείρευτη πηγή υπερκερδών – όπως ομολογούν ακόμη και ανά τον κόσμο κυβερνήσεις του κεφαλαίου, οι οποίες έχουν φτάσει και στο σημείο να σκέφτονται στα σοβαρά να τους τα φορολογήσουν (!!) – για τα διυλιστήρια και τος ενεργειακούς κολοσσούς.

Ένα στοιχείο αρκετά εκκωφαντικό που δείχνει το μέγεθος της επίθεσης στο βιοτικό επίπεδο των ΗΠΑτζήδων Αμερικανών είναι αυτό που δημοσίευσε ο "Οικονομικός Ταχυδρόμος", πρόσφατα, όπου ο πόλεμος τους έχει στοιχήσει:

> "Σύμφωνα με στοιχεία του Πανεπιστημίου Μπράουν, η άνοδος των τιμών της βενζίνης και του πετρελαίου ντίζελ από την έναρξη του πολέμου με το Ιράν έχει επιβαρύνει τους Αμερικανούς καταναλωτές με επιπλέον κόστος άνω των 111,6 δισεκατομμυρίων δολαρίων, εκ των οποίων τα 61,3 δισεκατομμύρια αφορούν τη βενζίνη και τα 50,4 δισεκατομμύρια το πετρέλαιο ντίζελ.
>
> Η εκτίμηση αυτή δείχνει ότι το μέσο αμερικανικό νοικοκυριό έχει πληρώσει περίπου 852 δολάρια σε επιπλέον ενεργειακά έξοδα, ενώ η τιμή του πετρελαίου

ντίζελ έχει αυξηθεί κατά 77,2 τοις εκατό κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.”**!!**

Επίσης η εκτίναξη της τιμής του ντίζελ επιβαρύνει τους Ευρωπαίους οδηγούς με επιπλέον 203 εκατ. ευρώ την ημέρα, καθώς η Ευρώπη αποδεικνύεται περισσότερο εκτεθειμένη από οποιαδήποτε άλλη μεγάλη οικονομία στην ενεργειακή αναταραχή.

Σύμφωνα με νέα ανάλυση που παρουσιάζουν οι FT, οι Ευρωπαίοι πληρώνουν πλέον περίπου 30 ευρώ περισσότερα κάθε φορά που γεμίζουν ένα ρεζερβουάρ 50 λίτρων, με το κόστος του ντίζελ να έχει αυξηθεί κατά 40% από τις αρχές του έτους. (ΟΤ 23\9\26)

Τηρουμένων των αναλογιών, σε οικονομικά μεγέθη και πληθυσμό ανά τις χώρες του πλανήτη, κατανοούμε ότι η επίθεση στο βιοτικό επίπεδο των λαών είναι αρκετά μεγάλη και σκεφτείτε ότι ο πόλεμος έχει, απ’ ότι φαίνεται, αρκετό δρόμο ακόμη.

Ο μεγαλύτερος επενδυτικός οίκος της Wall Street παραδέχθηκε ότι αδυνατεί να προβλέψει την τελική έκβαση της σημερινής πολύπλοκης οικονομικής και γεωπολιτικής κρίσης που έχει οδηγήσει το μπρεντ πάνω από τα 100 δολάρια το βαρέλι. Η ιστορία των πετρελαϊκών κρίσεων ίσως έχει την απάντηση. Επίσης για πρώτη φορά από τότε που ξεκίνησε η σύρραξη στη Μέση Ανατολή, οι αναλυτές της JPMorgan γνωστοποίησαν ότι δεν έχουν βασικό σενάριο πρόβλεψης.

Για την Ελλάδα δεν έχω στοιχεία ανάλογα με αυτά των ΗΠΑ και της Ευρώπης σαν σύνολο, όμως ξέρουμε και το ζούμε, ότι η βενζίνη και το πετρέλαιο κίνησης και θέρμανσης έχουνε γίνει είδη πολυτελείας! Με την αμόλυβδη να οδεύει στα 2,5 ευρώ και το πετρέλαιο θέρμανσης το κάτω από το 1,75 που υποσχέθηκε ο Μητσοτάκης σημαίνει αύξηση σε σχέση με το 1,10 το περσυνό «μόνο» 59%! Σήμερα το φυσικό αέριο κοστίζει περίπου 150% περισσότερο από πριν από έναν χρόνο, με κίνδυνο να αυξηθεί ακόμη περισσότερο αν ο χειμώνας αποδειχτεί βαρύς (λόγω και των μειωμένων αποθεμάτων). Και στα ύψη το ηλεκτρικό ρεύμα!

Η ακρίβεια στη χώρα μας ήταν και παραμένει ενδημικό φαινόμενο, παρά τα “πλαφόν κέρδους” και την ολιγοήμερη “συμφωνία κυρίων”, με τις αυξήσεις στα καύσιμα να την θεριεύουν.

Δεν είναι τυχαίο ότι σε δημοσκόπηση της **Palmos Analysis,** που είδε πρόσφατα το φως της δημοσιότητας, το 63% τοποθετεί την **ακρίβεια** και την **αγοραστική δύναμη** μεταξύ των

δύο σημαντικότερων κριτηρίων της ψήφου του ενώ το 31% δεν θεωρεί κανένα από τα τρία μεγαλύτερα κόμματα ικανότερο να αντιμετωπίσει την ακρίβεια.

Μπροστά σε αυτή τη λαίλαπα που φαίνεται να έρχεται, τα μέτρα της κυβέρνησης αρχίζουν να μοιάζουν με **ασπιρίνη.** Όσο δεν αφορά τις περίφημες και πολυδιαφημισμένες εξαγγελίες της ΔΕΘ της κυβέρνησης έχουν ήδη πριν την εφαρμογή τους εξαϋλωθεί! Ακόμη και με επίσημη της ΕΛΣΤΑΤ αναφορά, με τον μέσω ετήσιο πληθωρισμό να κινείται στο 3,8%!

Με αποτέλεσμα εκατομμύρια μισθωτοί όπως επιβεβαιώνουν τα επίσημα στοιχεία του ΕΦΚΑ για τον Μάρτη του 2026, στα οποία αποτυπώνονται οι τακτικές αποδοχές των εργαζομένων σύμφωνα με τις Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (ΑΠΔ) που υποβάλλουν οι επιχειρήσεις.

Με βάση αυτά τα στοιχεία, λοιπόν, **ο μέσος μισθός τον περασμένο Μάρτη ήταν μόλις 1.233,96 ευρώ** μεικτά και… «ώ του θαύματος» είναι **ακριβώς ίδιος με τον μέσο μισθό που είχαν οι μισθωτοί του ΙΚΑ τον Μάρτη του 2009, που τότε ανέρχονταν στα 1.233,62 ευρώ!** Από τότε μέχρι σήμερα λοιπόν και με τους αμέτρητους νόμους για τους μισθούς και με το πετσόκομμα των ΣΣΕ, τα κέρδη εκτινάχθηκαν, η «πίτα» μεγάλωσε, όμως οι πραγματικοί μισθοί μειώνονται.

Σαν να μην πέρασε λοιπόν μια μέρα, τον Μάρτη του 2026 ο μέσος μισθός ήταν σε ονομαστικές τιμές ίδιος με τον μέσο μισθό του Μάρτη του 2009. Στην πράξη βέβαια **η αγοραστική δύναμη του φετινού μισθού υπολείπεται κατά 24,7% από αυτόν που λάμβαναν οι μισθωτοί το 2009, αν συνυπολογίσουμε την εξέλιξη του Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή,** στην πορεία αυτών των 17 ετών.

Ο πόλεμος και οι συνέπειές του, ανατιμήσεις στο πετρέλαιο και σ’ όλη την αλυσίδα των προϊόντων που απ’ αυτό εξαρτώνται, μαζί με τα υπερκέρδη των διυλιστηρίων και των ενεργειακών κολοσσών γίνονται ένας από τους πιο σοβαρούς παράγοντες που πιέζουν τον πληθωρισμό προς τα πάνω, πράγμα που αδυνατούν να συγκαλύψουν ακόμη και οι εκτός πραγματικότητας επίσημες στατιστικές!!

Η **ΕΚΤ** προβλέπει πως ο πληθωρισμός θα κορυφωθεί στα τέλη του 2026, καθώς – μάλλον εύχεται – στη συνέχεια αναμένει υποχώρηση των τιμών της ενέργειας. Όμως η σταδιακή επίδραση στα περισσότερα προϊόντα και στις υπηρεσίες, και προοδευτικά στα τρόφιμα, αναμένεται να συνεχιστεί και το 2027.Σύμφωνα με το Economic Outlook ο ΟΟΣΑ δημοσιοποίησε πρόσφατα στοιχεία για τον πληθωρισμό, όπου ο Οργανισμός αναθεωρεί προς τα πάνω την πρόβλεψή του για τον πληθωρισμό του 2027 σχεδόν σε όλες τις μεγάλες

οικονομίες. Για το σύνολο του G20, ο πληθωρισμός αναμένεται να φθάσει στο 4,1% το 2026, από 3,4% πέρυσι.

«Οι τέσσερις καβαλάρηδες της Αποκάλυψης έρχονται για την παγκόσμια οικονομία». Ο Evans-Pritchard, ο δεξιός αλλά εύστοχος οικονομικός συντάκτης της εφημερίδας Telegraph, δεν μασάει τα λόγια του: «Τέσσερα ισχυρά σοκ… κλιμακώνονται και τροφοδοτούν το ένα το άλλο, πυροδοτώντας μια άνοδο στις τιμές των εμπορευμάτων που θα καταλήξει, με βεβαιότητα, **σε μια πληθωριστική έκρηξη…».**

«Οι δύο πρώτοι από τους τέσσερις καβαλάρηδες της Καινής Διαθήκης του Ιωάννη (κατάκτηση, πόλεμος, λιμός και θάνατος) είναι σήμερα οι παράλληλοι πόλεμοι στο Ιράν και την Ουκρανία».

Το αποτέλεσμα του πολεμικού αποκλεισμού βασικών ναυτιλιακών αρτηριών είναι η αύξηση του κόστους ενέργειας, μεταφορών και τροφίμων. Ο Evans-Pritchard γράφει: «Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures) για το φυσικό αέριο στην Ευρώπη ‘**κλειδώνουν’ σε τιμές για τον επερχόμενο χειμώνα τριπλάσιες από τον περσινό».** Οι τιμές πώλησης του σταριού, του καλαμποκιού και της σόγιας με παράδοση στο μέλλον (πχ σε μερικούς μήνες) είναι υψηλότερες από τις σημερινές – ένα κερδοσκοπικό φαινόμενο (ονομάζεται contango στα αγγλικά) που υποδηλώνει ότι η αγορά ποντάρει σε ελλείψεις τον χειμώνα που έρχεται.

Οι στρατηγοί του κεφαλαίου, κεντρικοί τραπεζίτες, ακολουθώντας την πεπατημένη συνταγή αποφασίζουν για την αντιμετώπιση της πληθωριστικής έκρηξης την άνοδο των επιτοκίων. Όμως σε ένα υπερχρεωμένο παγκόσμιο καπιταλισμό το φάρμακο θα αποδειχτεί χειρότερο από την ασθένεια φέρνοντας στασιμοπληθωρισμό.

Καθώς το παγκόσμιο χρέος έχει εκτιναχθεί σύμφωνα με το IIF (Ινστιτούτο Διεθνών Χρηματοοικονομικών) στο αδιανόητο ιστορικό ρεκόρ των 353 τρισ. δολαρίων, αγγίζοντας το 305% του παγκόσμιου ΑΕΠ.

Αυτό είναι το αποτέλεσμα των τρισεκατομμυρίων που συσσωρεύτηκαν για τη διάσωση των τραπεζών το 2008, κατά την πανδημία, και τώρα για τη χρηματοδότηση των ιμπεριαλιστικών πολέμων. Έτσι το σύστημα αδυνατεί πλέον να χρηματοδοτηθεί φθηνά. Μέσα σε έναν χρόνο, η απόδοση του αμερικανικού 10ετούς ομολόγου εκτινάχθηκε από το 3,80% στο 4,45%, το γαλλικό 10ετές σκαρφάλωσε από το 2,90% στο 3,40%, ενώ και το ελληνικό 10ετές έχει σπάσει το φράγμα του 4%, κυμαινόμενο στο 4,05%, καταγράφοντας υψηλό 33

μηνών.

Αυτή η γενική άνοδος των κρατικών επιτοκίων προαναγγέλλει με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο το τέλος εποχής του «φθηνού χρήματος», μέσω του οποίου η αστική τάξη μετέθετε τεχνητά την κρίση στο μέλλον. Τώρα πλέον κάθε δολάριο ή ευρώ που δανείζονται οι αστικές κυβερνήσεις για να επιδοτήσουν τα μονοπώλια της ενέργειας και να αγοράσουν όπλα κοστίζει πανάκριβα.

Αυτό προαναγγέλλει μια άγρια παγκόσμια επίθεση λιτότητας ενάντια στην εργατική τάξη. **Η κρίση των ομολόγων προαναγγέλλει τη βίαιη επιβολή νέων «μνημονίων» παντού, θέτοντας στο εργατικό κίνημα το ιστορικό καθήκον της αντικαπιταλιστικής πάλης και της άρνησης πληρωμής του χρέους των αστών.**

Για του λόγου το ασφαλές παραθέτουμε:

Σε αποκλειστική συνέντευξή της στο BBC, η Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα δήλωσε ότι οι παγκόσμιες οικονομικές αναταράξεις έχουν “ανεβάσει τα επίπεδα του χρέους σαν μια σκάλα που δεν οδηγεί στον παράδεισο”, ενώ οι κυβερνήσεις δεν έχουν λάβει “καμία δράση για να περιορίσουν αυτό το κόστος εξυπηρέτησης”.

“[Είναι] ώρα να αναλάβουμε δράση”, είπε, προσθέτοντας ότι οι πολιτικοί χρειάζονται “θάρρος” για να προχωρήσουν στα αναγκαία μέτρα.

Πιο αναλυτικά:

Στο περιθώριο της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, η Γκεοργκίεβα δήλωσε ότι το μήνυμα του ΔΝΤ προς τις ανεπτυγμένες οικονομίες είναι :

“Υπάρχουν δύο πράγματα που πρέπει να γίνουν: να μειωθούν τα επίπεδα του χρέους, να τεθεί η δημοσιονομική εξυγίανση σε προτεραιότητα και να διασφαλιστεί ότι οι κεντρικές τράπεζες εκπληρώνουν την εντολή τους για τη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών”, δήλωσε.

“Είναι αδύνατο να τονίσει κανείς αρκετά πόσο κρίσιμο είναι να βρεθεί το θάρρος για να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα. Πρόκειται για πολιτικά δύσκολες αποφάσεις, αλλά είναι απαραίτητες”.

Το μήνυμα που λαμβάνει το εργατικό κίνημα είναι ξεκάθαρο ότι: **Η επίθεση ενάντια στο βιοτικό του επίπεδο και τις κατακτήσεις του συνεχίζεται και μάλιστα με ιδιαίτερη**

ένταση!

Μπροστά σε αυτή τη λαίλαπα στην Ευρώπη και ιδιαίτερα στη χώρα μας, **“δεν κουνιέται φύλλο”** -σχεδόν. Η εξήγηση από τις ηγεσίες των συνδικάτων και της αριστεράς: “Έτσι κι αλλιώς και αλλιώτικα, αρνητικός συσχετισμός”, “ο κόσμος (το εργατικό κίνημα) δεν τραβάει”! “Μετά τη κωλοτούμπα του ΣΥΡΙΖΑ (διόρθωση σύντροφοι μου της αριστεράς αναγκαία, κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ η διαφορά είναι τεράστια. Λαϊκό Μέτωπο όχι, όπως στο μεσοπόλεμο της αριστεράς με τα κόμματα της “φιλελεύθερης αστικής τάξης, αλλά με ένα ξεφωνημένο ακροδεξιό, εθνικιστικό κόμμα) ο κόσμος απογοητεύθηκε”. Αυτό ισχύει ως ένα μεγάλο βαθμό. Αλλά...

Υπάρχει αγανάκτηση σε εργάτες και λαό; Ασφαλώς και υπάρχει! Δεν εκδηλώνεται γιατί οι πολιτικοί διέξοδοι που του προσφέρονται, γι αυτό η για τον άλλο λόγο είναι χρεοκοπημένοι και αναξιόπιστοι στα μάτια των μαζών! Αναφέρομαι βασικά στη συστημική αντιπολίτευση. Και όσο αφορά το συνδικαλιστικό κίνημα η πλειοψηφία της διοίκησης της ΓΣΕΕ, για να χρησιμοποιήσω ήπιο χαρακτηρισμό έχει υποταχθεί χωρίς κανένα φραγμό στο κεφάλαιο, σε ανάλογη κατάσταση βρίσκονται οι ηγεσίες βασικών ομοσπονδιών.

Τώρα όσο αφορά την αντιπολίτευση της αριστεράς της ανατροπής, της συμπόρευσης, της επανάστασης κλπ με τις δυνάμεις της, ΚΚΕ, στάσιμες και αυτές της κατακερματισμένης εξωκοινοβουλευτικής σε σχετική υποχώρηση, είναι φανερό ότι δεν προσφέρουν πολιτική διέξοδο! Γι αυτό θα χρειαζόταν να δούμε αν “είναι στραβός ο γιαλός ή στραβά αρμενίζουμε”, αλλά αυτό είναι μεγάλη συζήτηση, που αφορά άλλο άρθρο ή κείμενο.

Ωστόσο παρά τις αδυναμίες της είναι μόνο η αριστερά που μπορεί να προσπαθήσει να βγάλει στον αγώνα το εργατικό και λαϊκό κίνημα, με πρωτοβουλία του ΚΚΕ και ΠΑΜΕ όπου έχει αξιόλογη επιρροή στο εργατικό κίνημα και αξιόμαχη. **Με τη συγκρότηση ενός ενωτικού, μαζικού, ισχυρού αντιπολεμικού μετώπου, με κορμό τα συνδικάτα, χωρίς σεχταριστικούς αποκλεισμούς και ηγεμονισμούς, με αντιπολεμικά και συνδικαλιστικά αιτήματα. Μια και ο πόλεμος και οι επιπτώσεις του στο βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων έχουν συνδέσει τα αντιπολεμικά αιτήματα με αυτά τα συνδικαλιστικά.**

Το ΚΚΕ κατέθεσε πρόσφατα στη Βουλή τροπολογία με τα ακόλουθα αιτήματα:

Η τροπολογία – προσθήκη

«Στο σχέδιο νόμου του υπουργείου Ανάπτυξης “Νέα κίνητρα Αμεσων Ξένων Επενδύσεων, αναδιάρθρωση Διεύθυνσης Αμεσων Ξένων Επενδύσεων και λοιπές διατάξεις” προστίθεται άρθρο ως εξής:

ΑΡΘΡΟ

1. Καταργείται ο ΦΠΑ στα τρόφιμα και στα είδη λαϊκής κατανάλωσης.

2. Καταργούνται ο ΦΠΑ και οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης στα καύσιμα, καθώς και στο ηλεκτρικό ρεύμα, στην ύδρευση και στις τηλεπικοινωνίες.

3. Καταργούνται ο ΦΠΑ και ο ειδικός φόρος κατανάλωσης στο πετρέλαιο θέρμανσης και στο φυσικό αέριο για οικιακή χρήση.

4. Επιβάλλεται πλαφόν στην τιμή πώλησης στο πετρέλαιο θέρμανσης, στο ηλεκτρικό ρεύμα, στο φυσικό αέριο για οικιακή χρήση, στη βενζίνη και στο πετρέλαιο κίνησης, καθώς και πλαφόν στα κέρδη των διυλιστηρίων και των ενεργειακών ομίλων».

Κατά τη γνώμη μου καλό θα ήταν για το ανέβασμα της συνείδησης του εργατικού – λαϊκού κινήματος να μπει στα αιτήματα προπαγανδιστικά και το: **Εθνικοποίηση των διυλιστηρίων και των εταιρειών ενέργειας κάτω από εργατικό έλεγχο και διαχείριση.** Αίτημα γέφυρα προς την ανατροπή και το σοσιαλισμό.

Θεωρώ αυτονόητο για αυτό, λόγω οικονομία χώρου, δεν αναφέρω όλα τα αντιπολεμικά αιτήματα που το αντιπολεμικό κίνημα εκ των πραγμάτων προβάλει και το μόνο που θέλω να τονίσω είναι: **Όχι λεφτά για εξοπλισμούς λεφτά για μισθούς και συντάξεις , για την υγειά, παιδεία, κλπ.**

Τα αιτήματα που προβάλλει το ΚΚΕ είναι τα πιο προχωρημένα της αντιπολίτευσης και κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά στη βουλή δεν θα έχουν καμία τύχη, επειδή τυγχάνει να είναι πράγματι **αρνητικός ο συσχετισμός.**

Γι αυτό

Η κατάθεση της τροπολογίας χρειάζεται να πατάει στο δρόμο του αγώνα έξω από τη βουλή. Θα ήταν σκόπιμο μια και το κίνημα δεν είναι έτοιμο για απεργίες διαρκείας **να ξεκινήσουμε με κατ’ αρχή καλά προετοιμασμένα συλλαλητήρια, με συγκέντρωση στο Σύνταγμα και πορεία στην αμερικάνικη πρεσβεία σε σταθερή εβδομαδιαία βάση.**

Αυτό δεν θα γίνεται εμπόδιο στις ομοσπονδίες και τα σωματεία να απεργούν για τα κλαδικά τους αιτήματα, στην ουσία θα συνδέονται.

Πιστεύω ότι σε μια τέτοια μορφή αγώνα θα βρει μαζική ανταπόκριση **με την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξουν ΔΙΑΣΠΑΣΤΙΚΕΣ ξεχωριστές συγκεντρώσεις και πορείες** και αν παρ' ελπίδα ο κόσμος δεν ανταποκριθεί αυτό δεν θα σημαίνει από τη πλευρά του ραγιαδισμό – "σφάξε με αγά μου να αγιάσω" – θα σημαίνει ότι ή αριστερά δεν κατάφερε ακόμη να κερδίσει την εμπιστοσύνη του κόσμου. Και θα χρειαστεί με υπομονετική εξήγηση να περιμένουμε την αλλαγή της κατάστασης η οποία αργά η γρήγορα θα έρθει.

Γιατί

Για τις ήττες του εργατικού κινήματος στο μεσοπόλεμο, μετά την νικηφόρα Οκτωβριανή Επανάσταση, για την κατάρρευση του (αν)ύπαρκτου σοσιαλισμού τη χρεωκοπία και την καπιταλιστική μετάλλαξη των ΚΚ και την εγκατάλειψη του προγράμματος των μεταρρυθμίσεων και την ένταξη της σοσιαλδημοκρατίας στο στρατόπεδο του νεοφιλελευθερισμού, καθώς επίσης και το προσωρινό πισωγύρισμα της συνείδησης **δεν φταίνε οι εργάτες αλλά οι ηγεσίες!!**

Οι ηγέτες έρχονται και παρέρχονται μαζί με τα κόμματά τους, όμως η ταξική πάλη συνεχίζει την αέναη πορεία της.

Έτσι από την κατάρρευση της ΕΣΣΔ και μετά γίναμε μάρτυρες και ζήσαμε την άνοδο μαζικών κινημάτων, απεργιών, εξεγέρσεων, ανατροπών, την προσπάθεια να κτιστούν νέα κόμματα από το "πουθενά" και θα μου πείτε: Ναι, μα όλα αυτά ηττήθηκαν! Σωστά! **Γιατί έλειπε η επαναστατική ηγεσία, το επαναστατικό κόμμα! Είναι το ζητούμενο, μετά το σταλινικό εκφυλισμό του Μπολσεβίκικου Κόμματος και της Κομμουνιστικής Διεθνούς! Και βέβαια να το ομολογήσουμε την ουσιαστική διάλυση και αδυναμία της 4ης.**

Όμως ο αγώνας συνεχίζεται...

Και στο σημείο αυτό θα παραθέσω ένα απόσπασμα από τα γραπτά του Τρότσκι:

> **" ...το βασικό καθήκον της εποχής μας δεν έχει αλλάξει για τον απλό λόγο ότι δεν έχει απαντηθεί... οι μαρξιστές δεν έχουν το παραμικρό δικαίωμα να βγάλουν το συμπέρασμα ότι το προλεταριάτο έχει χάσει τις**

επαναστατικές του δυνατότητες και πρέπει να παραιτηθεί από κάθε φιλοδοξία…”